

ОБЩИНА ВАРНА

КМЕТ

Мж. ОРС

19-05-2022

ЧРЕЗ

Г-Н ТОДОР БАЛАБАНОВ

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ОБЩИНСКИ СЪВЕТ - ВАРНА

ОБЩИНА ВАРНА

Рег.№: РД22008919ВН

Дата: 27.04.2022

ДО

ОБЩИНСКИ СЪВЕТ - ВАРНА

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

ОТ ИВАН НИКОЛАЕВ ПОРТНИХ - КМЕТ НА ОБЩИНА ВАРНА

ОТНОСНО: Приемане на Програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на община Варна за периода 2021 г. - 2025 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН БАЛАБАНОВ,

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА - ОБЩИНСКИ СЪВЕТНИЦИ,

Съгласно чл. 40, ал. 3 от Закона за защита на животните „Общинските съвети приемат програма за изпълнение на националната програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета и план за действие на съответната община, които отговарят на изискванията на наредбата за прилагане на националната програма и за процедурите по нейното изпълнение, механизма на финансиране и отчетност“. В текста на чл. 40, ал. 4 от същия закон е записано, че Кметовете на общини организират изпълнението на програмата и плана по ал. 3 и ежегодно до 1 март внасят отчет за изпълнението на програмата до изпълнителния директор на Българската агенция по безопасност на храните.

В тази връзка е разработен проект на „Програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на община Варна за периода 2021 г.- 2025 г.“.

Целите на тази програма са намаляване на популацията на безстопанствени кучета, чрез прилагане на комплекс от мерки, при които усилията на общинската власт, природозащитните организации, ветеринарните специалисти и гражданите са насочени в една обща посока – намиране на хуманно и съвременно решение на проблема.

- Установяване на контрола върху популацията на безстопанствени и домашни кучета, като се гарантира здравето на хората, безопасността на градската

среда и европейския имидж на България;

- Редуциране броя на уличните кучета до трайно намаляване на популацията съгласно разпоредбите на действащото законодателство;
- Намаляване до минимум рисковете от разпространение на заразни заболявания, които касаят хора и животни;
- Развиване на чувство за отговорност у хората при отглеждане на домашен любимец;

Източниците на финансиране и обезпечаване на Програмата за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Община Варна, съгласно чл. 40 б от ЗЗЖ са от:

1. Общинския бюджет;
2. Дарения от физически и юридически лица;
3. Програми и проекти;

Очакваните резултати от прилагането на Програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на община Варна за периода 2021 г.- 2025 г. са:

1. Повишаване на безопасността на градската среда;
2. Намаляване на броя на безстопанствените кучета и установяване на траен контрол върху тяхната популация на територията на община Варна;
3. Намаляване на рисковете от разпространението на заболявания, пренасяни от безстопанствените кучета;
4. Увеличаване на информираността, отговорността и активността на гражданите при отглеждане на домашни кучета.

В публикувано съобщение от 21.08.2021 г. на официалната страница на ОПБК с. Каменар е предоставена възможност на всички заинтересовани страни да изложат конкретни предложения, становища и мнения свързани с изготвянето на „Програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на община Варна за периода 2021 г.- 2025 г.“

До крайния срок, а именно 25.08.2021 г. не са постъпили предложения, становища и мнения от заинтересовани страни.

Предвид горното, с настоящото предлагам проект за решение за приемане на „Програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на община Варна за периода 2021 г. - 2025 г.“, а именно:

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕШЕНИЕ:

На основание чл. 21, ал. 1, т. 12 от ЗМСМА, чл. 40, ал. 3 от Закона за защита на животните,

ОБЩИНСКИ СЪВЕТ – ВАРНА РЕШИ:

ПРИЕМА „Програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на община Варна за периода 2021 г.- 2025 г.“

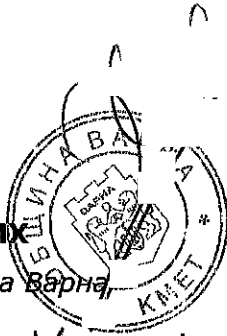
Приложение:

1. Проект на „Програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на община Варна за периода 2021 г. - 2025 г.“.

С уважение,

ИВАН ПОРТНИК

Кмет на Община Варна

Съгласно Зап. № К-027/21.04.22

ПРОГРАМА ЗА ОВЛАДЯВАНЕ ПОПУЛАЦИЯТА НА БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ВАРНА ЗА ПЕРИОДА 2021 - 2025 г.

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Проблемът с безстопанствените кучета на територията на община Варна е значим за гражданите и туристите и има многостранни измерения – здравни, социално – битови, икономически и екологични.

Овладяването на популацията на безстопанствените животни е научно обосновано регулиране, което позволява осъществяване на контрол и свеждане броя им до минимум.

Причините за наличието на безстопанствени кучета са от различен характер. Тяхната популация се формира от изоставени, изгубени, родени на улицата, както и от домашни кучета, оставени без надзор на обществени места. Безстопанствените кучета създават дискомфорт, предизвикан от шума, провокират страх сред гражданите. Водят до рискове за хора и други животни, създавайки опасност от пренасяне на заразни и паразитни болести, нападения, ухапвания, предизвикване на пътнотранспортни произшествия, както и замърсяване на околната среда. От друга страна те често са в недобро физиологично състояние, в резултат на болести, глад, студ, недостатъчна грижа и нехуманно отношение към тях.

Важен аспект за решаване проблема с безстопанствените кучета и рисковете, които той крие е необходимо да бъде повишен контролът върху спазването на задълженията при отглеждането на домашни кучета. Да се насърчават процесите на отговорно отглеждане на кучетата и тяхната кастрация. Необходимо е да се полагат адекватни грижи от собствениците на домашни кучета за издаване на паспорт от ветеринарен лекар, ваксинация, обезпаразитяване, регистрация чрез микрочип и въвеждане на данните в Интегрирана информационна система на БАБХ.

Националната програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Република България въвежда интегриран, цялостен, дългосрочен подход на национално ниво, целящ управление на съществуващите популации от безстопанствени животни.

На основание чл. 40 а, ал. 1 от Закона за защита на животните (ЗЗЖ), програмата се основава на следните принципи:

- постигане на здравословна среда за гражданите на Република България и подобряване хуманното отношение към животните;
- управление и намаляване на популацията на безстопанствените кучета по ефективен начин чрез масова кастрация.

В съответствие с разпоредбите на ЗЗЖ и Националната програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Република България, общините трябва да разработват и прилагат Общински програми за овладяване популацията на безстопанствените кучета.

Общинската програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на община Варна и планът за действие са изготвени в изпълнение на чл. 40, ал.3 от Закона за защита на животните (ЗЗЖ), разпоредбите на Закона за ветеринарномедицинската дейност (ЗВМД), както и във връзка с изискванията, поставени на България и на останалите страни, членки на Европейския съюз по отношение на грижата и хуманното отношение към животните.

Програмата се основава на принципите, заложи в Закона за защита на животните и на Националната програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Република България, **като същевременно набляга на характерните особености на региона и конкретни проблемни зони и региони.**

Положителните резултати от Програмата за овладяване популацията на безстопанствените кучета е в прилагане на комплекс от мерки, при които усилията на общинската власт, ветеринарните специалисти, природозащитните организации и гражданите са насочени в една обща посока – намиране на хуманно и съвременно решение на проблема.

II. ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ НА ПРОГРАМАТА

Програмата за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на община Варна за периода 2021 – 2025 г. цели постигането на здравословна среда за гражданите и гостите на общината, установяване на дългосрочни и ефективни мерки, които ще доведат до овладяване на популацията на безстопанствените кучета на територията на общината в съответствие с § 1, т.12 от Закона за защита на животните и с хуманното отношение към животните.

Задачи:

1. Анализирани и набелязване на мерки за отстраняване на причините, водещи до възникване и увеличаване на популацията на безстопанствените кучета на територията на община Варна;
2. Идентификация и регистрация на безстопанствените и домашните кучета;
3. Масова кастрация на безстопанствените кучета;
4. Стимулиране на кастрацията на домашни кучета;
5. Стимулиране осиновяването на безстопанствени кучета;
6. Повишаване на информираността и отговорността на гражданите при отглеждането на домашни кучета;

7. Засилване на обществения контрол и контрола на администрацията при работата по овладяване на популацията на безстопанствените кучета и на територията на общината.

III. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО И ДИНАМИКА НА ПОПУЛАЦИЯТА НА БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА

Една от основните причини за наличието на безстопанствени кучета на територията на общината е недостатъчният контрол върху популацията на домашните кучета, което е пряко свързано с увеличаване на техния брой и последващото им изоставяне от страна на собствениците. Друга причина за наличието на големия брой безстопанствени кучета е нерегламентираното развъждане, продаване и изоставяне на домашни животни. Необходимо е въвеждане на по-строги мерки по отношение на стопаните, които развъждат и продават нерегламентирано своите кучета. Констатирана е недобра информираност на гражданите за ползата от кастрацията на домашните любимци. Голяма част от гражданите не са запознати с правата и задълженията си, като собственици на домашно куче, вменени им със съответните нормативни разпоредби.

Съществуването на безстопанствени кучета се благоприятства също от хранителен ресурс, вода и подслон. Наблюдавани са и случаи, в които кучетата се хранят с необработена храна или сурово месо и остатъци, което е допълнителна предпоставка за пренос на заразни болести и агресивно поведение на животните. При ухапване от неваксинирано куче, съществува риск за хората, тъй като безстопанствените кучета са преносители на болести, опасни за човека, например:

- Бруцелоза - предизвиква се от *Brucella canis*, патогенна за кучето и човека, инфекциозна болест. Протича хронично с възпалително-хиперпластични промени в лимфните възли, ремитиращо покачване на температурата, бактериемия, токсемия, ендометрити и аборти при женските животни и епидидимити и орхити при мъжките животни;
- Салмонелоза (паратиф) - това е една от най-често срещаните се инфекциозни болести по бозайниците. Салмонелозата е остра, подостра или хронична болест, придружена с бактерионосителство. Боледуват всички питомни и много диви животни, а също и хората. Кучетата се заразяват главно със замърсена храна и вода. Източник на инфекцията са болните и заразноносителите. Особена роля в разпространението на салмонелозата имат дивите гризачи салмонелоносителството, при които е най-силно изразено при сивия плъх и домашната мишка и достига от 20 до 100%. Попаднали в храни, съдържащи месо, мляко, яйца, салмонелите са размножават и активизират и са в състояние да предизвикат хранителни токсикоинфекции. Животните отслабват и след 2-7 дни умират. При

хроничната салмонелоза която се проявява най-често при кучето, общото състояние може и да не е нарушено. Болестта продължава седмици и месеци. Животните губят от масата си, забавят развитието си, а понякога се появява и диария. Обикновено салмонелозата започва като остра инфекция, преминава в хронична форма и завършва с оздравяване или животните остават заразноносител;

- Туберкулоза - специфична, хронична инфекциозна болест, която се характеризира с появата на туберкули (възелчета) в различни органи, които впоследствие калцифицират. Болестта е разпространена повсеместно и от нея заболяват почти всички видове животни и човекът;
- Бяс - остра заразна болест, към която са възприемчиви всички видове животни и човекът. Причинителят е вирус. Разпространява се от скитащи кучета, а в последно време и диви хищници. Заразяването става чрез ухапване или попадане на вируса върху ранички, драскотини по кожата. Инкубационният период е до 60 дни;
- Токсоплазмоза - паразитно заболяване, с разнообразно протичане. Възприемчиви към болестта са всички диви и домашни животни. Токсоплазмозата е разпространена по цялото земно кълбо, както сред хората, така и сред животните. Цестодози (представители на сем. Taeniidae). Към разред Cyclophylloidea спадат по-голямата част от всички цестоди. Това са най-съвършените и най-специализираните панделковидни червеи, които паразитират предимно в топлокръвните животни - птици и бозайници: Ехинококоза; Дипилидиоза; Нематодози; Токсокароза;
- Кърлежовопреносимите инфекции /КПИ/ - Безстопанствените и скитащи кучета представляват един от основните резервоари на зараза за някои КПИ, най-често срещана, от които е Лаймската болест, Ерлихиозата, Бабезиозата. Това обстоятелство изисква системни мерки за контролиране на кучешката популация;
- Дерматомикози (трихофития, фавус, микроспория) - микотичните болести се наричат още дерматомикози, тъй като се предизвикват от гъбички и засягат кожата на почти всички видове бозайници, понякога и човека. Инкубационният период продължава от 8 до 30 дни.

При паразитните заболявания тежестта на проблема се формира не от броя на регистрираните случаи на ехинококоза, а от локализацията на заболяването (черен дроб, бял дроб, мозък и др.) и тежката инвалидизация на човека, претърпял оперативна интервенция. Не са редки случаите и на рецидиви, със засягане на

същия или друг орган, вследствие особеностите на биологията на причинителя и епидемиологията на заболяването.

Характерът на епидемичния процес при паразитозите зависи от поддържането на инвазията на причинителя в кучето, в качеството му на резервоар, източник и гостоприемник, във възможността за разсейване на яйцата на паразитите и степента на контакта на човека с него.

Във връзка с динамиката на популацията на безстопанствените кучета в Националната програма за овладяване на популацията им е предвидено преброяване на територията на всяка община. Преброяването трябва да се извършва веднъж на две години в периода септември – ноември и да започва с уведомление от Министъра на земеделието, храните и горите с определен в него срок. При преброяването трябва да се отчита по методика всяко куче, намиращо се на обществено място без видимо присъствие на собственик, като задължително се отчита приблизителна възраст, пол, видимото здравословно състояние и наличието или липсата на видима маркировка за извършена кастрация. Методиката е подробно описана в Националната програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Република България. Преброяването завършва със съставянето на протокол, който се изпраща в съответната община и Областна дирекция по безопасност на храните (ОДБХ).

IV. МЕТОДОЛОГИЯ И МЕРКИ ЗА ОВЛАДЯВАНЕ И КОНТРОЛ НА ПОПУЛАЦИЯТА НА БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА.

1. Методология

Успешната практика налага прилагането на регламентирания от Закона за защита на животните метод за кастрация на уличните кучета и връщането им по обитаваните от тях места до блокиране на раждаемостта – ограничаване на капацитета на средата само със стерилни животни.

Според препоръките на Световната здравна организация, масовата кастрация, ваксинацията срещу бяс, обезпаразитяване и връщане по местата на залавяне на обработените животни са единственият ефективен начин за намаляване на възпроизводството на безстопанствените кучета. Във връзка с това Общинската програма предвижда кастрация на такъв брой животни, който ще доведе до постигане на максимално ниво кастрирани животни от общата популация на безстопанствените кучета в общината.

Кастрирането на кучетата има и своите здравни и социални предимства:

- предпазва животните от редица заболявания, в т.ч. и от злокачествени тумори, мастити, полови инфекции, с което се удължава продължителността на живота им;
  - успокоява животното и прави характера му по – социален;
  - предпазва мъжките животни от бягство, изгубване и нежелани травми;
- Действащото законодателство от своя страна насърчава кастрацията на домашните кучета, като техните собственици са освободени от „такса за притежаване на куче“, съгласно разпоредбите на чл. 175, ал.1 и ал. 2, т.5 от ЗВМД.

Подходът за овладяване популацията на безстопанствените кучета, заложен в ЗЗЖ, включва тяхното залавяне, кастрация и връщане по места, чиято цел е да бъде спрян цикличният процес по запълване на освободените места. Кастрирането на кучетата и връщането им по местата, от които са заловени няма да позволи освобождаване на ниши, защото те ще бъдат запълнени с животни, които не се възпроизвеждат, т. е. ще се блокира раждаемостта.

Като цяло безстопанствените животни са социален проблем, създаден от хората и именно, поради тази причина не трябва неговото решаване да се приема, като задача единствено на общината. Администрацията трябва да бъде водеща страна, но не и единствената. Необходимо е да се привлекат, като отговорни изпълнители на мерките и практикуващите ветеринарни лекари, преподаватели, НПО и всички граждани.

2. Мерки

Мерките по овладяване популацията на безстопанствените кучета за община Варна се осъществяват в Общински приют за безстопанствени кучета – с. Каменар. Обектът съществува от 1997 година, като от 10.10.2011 година е лицензиран с постоянен статут на „Приют за безстопанствени кучета“ и капацитет 197 кучета. Дейността и работата на приюта са регламентирани от действащото законодателство: Закон за защита на животните, Закон за ветеринарномедицинската дейност, Наредба 41 от 10.12.2008г., „Наредба 39 от 01.12.2018г., Наредба за обществения ред.

Важни са съвместните действия между служителите на ОПБК – Каменар и звено „Контрол и регистрация“ в проблемните за общината райони, а именно:

- ✓ Курортни комплекси – Златни пясъци, Св.св Константин и Елена, Чайка
- ✓ Морска градина;
- ✓ Селищни образувания в рамките на общината – „Акчелар“; „Телевизионна кула“; „Сотира“; „Добрева чешма“; „Перчемлията“; „Виница – Север“; „Траката“; „Ваялар“; „Горна Трака“; „Ален мак“; „Манастирски рид, бялата чешма и дъбравата“; и „Дели Сава“;

- ✓ Вилни зони;
- ✓ Ромски махали.

Провеждане на акции и кампании относно задълженията на гражданите и стопаните на домашни любимци. Прилагането на мерки и контрол по изпълнението им.

Въвеждане и прилагане на контрол, а при необходимост и санкции върху продажбата на домашни любимци от частни лица, съвместно със съответните контролни органи.

1. Залавяне на уличните кучета:

Екипите за залавяне на безстопанствените животни се ръководят и контролират от ветеринарния лекар на ОПБК с. Каменар, съгласно изискванията на чл. 9, ал. 3 от Наредба № 4 от 1 февруари 2021 г. за прилагане на националната програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на република България и за процедурите по нейното изпълнение, механизма на финансиране и отчетност.

Животните се превозват със специално оборудвани и обозначени транспортни средства, с добра вентилация.

Залавянето се осъществява чрез изстрелване на упойка под формата на упойващи стрели от специализирана пушка за дистанционна упойка.

Всяка проведена акция по залавянето на кучета се отразява в Регистър на заловените и кастрирани кучета на Община Варна, в който се отбелязва датата, мястото, броя заловени животни (кучета), пол, цвят, особени белези, приблизително тегло.

2. Кастрация и др.:

След залавянето на безстопанствените животни се извършва първичен преглед от ветеринарния лекар. На кастрацията се подлагат само здрави кучета. Тази манипулация се прави след поставяне на обща анестезия. Ден преди кастрацията, животните не трябва да се хранят. След оперативната намеса се провежда антибиотично лечение (при необходимост).

3. Поставяне на трайна маркировка с цел регистрация, идентификация и избягване на повторно залавяне.

- за целта се поставят пластмасови ушни марки (с поредни номера) на дясното ухо на кучетата и инжектируем **транспондер /чип/**.

4. Обезпаразитяване, ваксинация срещу бяс, издаване на надлежно попълнени ветеринарно – медицински паспорти за лицата, които осиновяват животните.

5. Връщане по места на неагресивни и здрави животни. След извършването на гореописаните манипулации, връщането по места от където са взети кучетата се извършва от екипа на ОПБК с. Каменар в присъствието на ветеринарен

лекар на ОПБК с. Каменар, което се удостоверява с транспортен документ и/или констативен протокол в присъствието на подателите на сигналите. За върнатите по места кучета, граждани и организации за защита на животните могат да заявят желание за поемане на грижите за тях. В тези случаи те се задължават да подпишат декларация по чл. 47, ал. 3 от Закона за защита на животните и да изпълняват изискванията на чл. 49 и 50 от ЗЗЖ, т. е. да обезпаразитяват на всеки три месеца и да реваксинират срещу бяс върнатите по места кучета, за които поемат грижи и отговорност. Задължават се ежегодно да заверяват паспорта на кучето в общинската администрация за извършените обезпаразитявания и ваксинации, и да вземат мерки за предотвратяване на агресивното поведение на кучетата към хора или животни. При сигнал за агресивно поведение на куче се извършва проверка от общината с участието на регистрирани/официални ветеринарни лекари. В случай, че сигналът за агресивно поведение на куче е подаден от организации за защита на животните, последните също може да участват в проверката. При липса на граждани и организации за защита на животните, заявили желание за поемане на грижите за тях, върнатите по места кучета са под контрола и грижите на общината.

Залавянето/връщането на животни по места откъдето са заловени се контролира от Управителят на ОПБК с. Каменар, чрез GPS IoT система за проследяване на обекти в реално време върху географска карта.

6. Евтаназия:

Доказано злонравни, болни от неизлечими заболявания, причиняващи им болка и страдание животни подлежат на евтаназия. Евтаназия се допуска при условията от Закона за ветеринарномедицинската дейност след поставяне на диагноза при клиничен преглед.

7. Задомяване/ осиновяване на безстопанствени кучета.

8. Регистрация на домашните кучета и популяризиране на ползите от кастрацията им.

9. Контрол върху изискванията за отглеждане на домашни кучета.

10. Информационни кампании.

V. ИЗИСКВАНИЯ ЗА РЪКОВОДСТВО, КООРДИНАЦИЯ, КОНТРОЛ И ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

1. Ръководство:

Кметът на общината ръководи изпълнението на програмата и плана по чл. 40, ал. 3 от Закона за защита на животните.

2. Координация:

На местно ниво координацията се осъществява чрез взаимодействие между Кмета на общината, Областната дирекция по безопасност на храните, областната колегия към Българския ветеринарен съюз и организациите за защита на животните.

На национално ниво координацията се осъществява се чрез взаимодействие между Министерството на земеделието, храните и горите, Българската агенция по безопасност на храните, Министерство на здравеопазването, Национално сдружение на общините в Република България, Български ветеринарен съюз и Организации за защита на животните.

3. Контрол по изпълнението:

Контролът по изпълнение на Общинската програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета община Варна и планът по чл. 40 ал. 3 от ЗЗЖ се осъществява от Министъра на земеделието, храните и горите чрез Българската агенция по безопасност на храните.

4. Участници в програмата:

Общински съвет

1. Предвижда средства за изпълнение на програмата, както и средства за последващ контрол.
2. При заседания на Общински съвет – Варна по въпроси, касаещи Програмата, може да се включат представители на ОДБХ – Варна и НПО.
3. Актуализация на Програмата и съответния бюджет, въз основа на годишния отчет на Кмета.

• Общинска администрация

1. Поддържа регистър на кучетата – компаньони по чл. 174 от ЗВМД и регистър по чл. 54 от ЗЗЖ;
2. Организира дейностите по изпълнение на Програмата;
3. Осигурява контрол за спазване хуманното отношение към животните, съгласно изискванията на ЗЗЖ.
4. Разглежда жалби и сигнали, свързани с безстопанствени кучета;
5. Извършва проверка на сигналите и жалбите и предприема необходимите мерки;
6. Организира кампании за намиране собственици на кучета, за хуманно отношение към животните и популяризиране на Програмата за намаляване на популацията.

• Организации за защита на животните

1. Съдействат на общината чрез свои представители за изпълнение на мерките в Програмата;

2. Информират се за постъпилите жалби и сигнали, свързани с безстопанствени кучета;
3. Участват в разрешаването на проблемите, потвърдени от проверките на постъпилите жалби и сигнали от граждани;
4. Организируют и провеждат кампании за намиране собственици на кучета;
5. Участват в съвместни кампании за намиране собственици на кучета, за хуманно отношение към животните и популяризиране на Програмата за намаляване на популацията.

6. Нормативна база

1. Закон за защита на животните;
2. Закон за ветеринарномедицинската дейност;
3. Становище на Световната здравна организация;
4. Европейска конвенция за защита на животните;
5. Международна практика;
6. Наредби, издадени от Министерството на земеделието и горите;

7. Финансиране

Източниците на финансиране и обезпечаване на Програмата за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Община Варна, съгласно чл. 40 б от ЗЗЖ са от:

1. Общинския бюджет;
2. Дарения от физически и юридически лица;
3. Програми и проекти

VI. ИЗИСКВАНИЯ ЗА УПРАВЛЕНИЕ И ОЦЕНКА НА ПРОГРАМАТА, ДОКЛАДВАНЕ И ОТЧЕТНОСТ, УВЕДОМЯВАНЕ НА ОБЩЕСТВЕННОСТТА

1. Управление и оценка на Програмата:

Изпълнението на общинска програма и планът за действие по чл. 40, ал. 3 от Закона за защита на животните се управляват от кмета на общината.

Оценката за изпълнение на общинската програма се извършва на базата на осъществяването на мерките и постигането на заложените задачи. Оценката се реализира с оглед постигането на ефективност и ефикасност от изпълнението на Програмата.

Управлението включва наблюдение на изпълнението на заложените цели и задачи в Програмата, организацията и методите на изпълнение, прилагани за намаляване популацията на безстопанствените кучета. В процеса на наблюдение се допуска участието на организации за защита на животните, физически и юридически лица, като се спазва принципа за партньорство, публичност и прозрачност. Оценката

и наблюдението са важен елемент, който дава възможност да се анализират постигнатите резултати и възможностите за тяхното подобряване, както и предприемане на коригиращи действия.

2. Докладване и отчетност:

а) Служителите, които са отговорни за изпълнение на Програмата ежегодно до м. февруари внасят отчет до Кмета на община Варна. Отчетът включва и анализ на постигнатата ефективност и може да съдържа препоръки за подобряване изпълнението на Общинската програма;

б) Кметът ежегодно до 1 март внася отчет за изпълнението на Програмата до изпълнителния директор на Българската агенция по безопасност на храните, чрез съответната Областна дирекция по безопасност на храните.

3. Уведомяване на обществеността:

Приетата общинска програма и планът по чл. 40, ал. 3 от Закона за защита на животните се публикуват на интернет страница на община Варна и на ОПБК с. Каменар в срок от 14 дни от тяхното приемане. При всяко изменение и допълнение, информацията следва да се актуализира.

VII. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

С прилагането на Общинската програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на община Варна се очакват следните резултати:

1. Повишаване на безопасността на градската среда;
2. Намаляване на броя на безстопанствените кучета и установяване на траен контрол върху тяхната популация на територията на общината;
3. Намаляване на рисковете от разпространението на заболявания, пренасяни от безстопанствените кучета;
4. Увеличаване на информираността, отговорността и активността на гражданите при отглеждане на домашни кучета.

VIII. МОНИТОРИНГ НА СРЕДАТА ЧРЕЗ ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Мониторингът ще се осъществява по следните индикатори:

1. Брой на безстопанствени кучета:

- заловени;
- маркирани;
- кастрирани;
- ваксинирани;
- обезпаразитени;
- върнати по места;

- осиновени;
- евтаназирани;
- умрели.

2. Брой на домашни кучета:

- регистрирани;
- кастрирани.

3. Брой извършени проверки, както и:

- подадени сигнали, молби и жалби;
- констатирани нарушения;
- дадени предписания;
- съставени актове за установяване на административни нарушения и наказателни постановления.

IX. КОРИГИРАЩИ ДЕЙСТВИЯ ПРИ КОНСТАТИРАНЕ НА НЕСЪОТВЕТСТВИЯ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

Настоящата Общинска програма се изготвя в съответствие с националното законодателство и в изпълнение на Националната програма, която въвежда единен подход за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на страната.

Предприемането на коригиращи действия възниква с откриването на свързан с изпълнението на Програмата проблем и включва вземане на мерки за отстраняване и предотвратяване на повторно проявление.

Прилагането на коригиращите действия включва:

- установяване на несъответствие;
- анализ на причините за несъответствието;
- предложение за коригиращо действие;
- решение за предприемане на коригиращо действие;
- определяне на коригиращо действие;
- предприемане на коригиращото действие;
- оценка ефективността на предприетото действие.

X. ДРУГИ МЕРКИ И ДЕЙНОСТИ

Във връзка с овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на община Варна могат да се организират информационни кампании съвместно с ОДБХ – Варна, Областна колегия към Български ветеринарен съюз и Неправителствените организации за защита на животните. Кампаниите включват програми, включително за разясняване на гражданите за ползата от мерките по Програмата и нейното прилагане. Информационните кампании, съвместно с другите

институции се извършват чрез разпространение на дигитални, брошури, видеоклипове, публикуване на информация в печатни и електронни медии.

Необходимо е да се засили контрола над домашните любимци като основен източник на безстопанствени животни. Въвеждане на допълнителни мерки (кастрация в рискови зони – малцинствени квартали).

Кастрацията на дворни кучета включва заявяване на желание за кастрация, издаване на паспорт, ветеринарномедицинска манипулация, обезпаразитяване, поставяне на микрочип, ваксина срещу бяс и връщане кучето на собственика.

Провеждане на обучителни и разяснителни кампании в училищата, за изграждане на хуманно мислене и отношение към животните в подрастващото поколение, в отговор на европейските норми и съвременното общество.

XI. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ КЪМ ПРОГРАМАТА

№	Действия	Изпълнители	Срок	Източници за финансиране	Очакван ефект
I. МАСОВА КАСТРАЦИЯ, ВАКСИНИРАНЕ, ОБЕЗПАРАЗИТИЯВАНЕ, МАРКИРАНЕ, ПАСПОРТИЗАЦИЯ И ВРЪЩАНЕ НА ЖИВОТНИТЕ ПО МЕСТАТА НА ЗАЛЪВЯНЕТО ИЛИ НАСТАНЯВАНЕТО ИМ В ПРИЮТИ					
1.1	Ремонт и изграждане на сгради, съоръжения, автомобили. Осигуряване на ново ветеринарно оборудване/автомобил; четци за чипове; консумативи; медикаменти	Община Варна	При необходимост. 2021 г. – 2023 г. ремонт сграден фонд на приюта; Обследване и реализация на текущ ремонт;	Финансиран, съгласно чл. 40 буква "б" от ЗЗЖ	Създаване на условия, отговарящи на нормативните изисквания към обектите, в които се настаняват и обработват животни.
1.2	Поддържане и при необходимост разширяване функционалността на електронен регистър за постъпващите и обработени в приюта на общината безстопанствени животни	Община Варна	Постоянен	Финансиран, съгласно чл. 40 буква "б" от ЗЗЖ	Коректно и бързо документиране на необходимата информация за безстопанствените животни от техния улов до следващите ветеринарни манипулации, данни за изхода на животните от амбулаторията; поставената идентификация и пр. Вид

№	Действия	Изпълнители	Срок	Източници за финансиране	Очакван ефект
1.3	<p>Създаване на електронен сайт на приюта, функционално свързан с електронен регистър за постъпващите и обработени в ОПБК с. Каменар безстопанствени животни.</p> <p>Визуализиране на част от информацията от Регистъра и на сайта на общината.</p>	<p>Община Варна/ НПО/ Изпълнител на дейности по Обществената процедура</p>	<p>Декември 2022 г.</p>	<p>Финансиран, съгласно чл. 40 буква "б" от ЗЗЖ</p>	<p>Нормативно регламентирано – чл. 41, ал. 6 от ЗЗЖ. Трябва да се разработи нова програма за намиране на собственици на кучетата настанени в приюта.</p> <p>Реализирането на това мероприятие ще даде възможност на гражданите за осъществяване на обществен контрол по Закона за защита на животните, а така също ще бъде и начин за бърз избор на куче за одомашняване от приюта.</p>
1.4	<p>Идентифициране с микрочипове на всички осиновени и върнати кучета.</p>	<p>ОПБК с. Каменар Ветеринарно лечебно заведение (Външна услуга)</p>	<p>Постоянен</p>	<p>Финансиран, съгласно чл. 40 буква "б" от ЗЗЖ</p>	<p>Повишаване ефективността в работата на специализирания екип при въвеждане на последващи манипулации с животните.</p> <p>Подобряване на контрола.</p>

№	Действия	Изпълнители	Срок	Източници за финансиране	Очакван ефект
1.5	Актуализиране вътрешния Правилник за работа на приюта, разработване на процедури и инструкции за дейности в приюта, съгласно разпоредбите на ЗЗЖ и поднормативните документи.	Община Варна, ОПБК с. Каменар, организации за защита на животните	При необходимост		Възможност за проследяване и контрол върху собствениците, по отношение неизоставянето на осиновените животни. Ясни правила за работа на екипа, които ще дават възможност за контрол върху преките задължения на служителите от страна на общинското ръководство и упражняване на обществен мониторинг.
1.6	Обработка на безстопанствени и домашни кучета от неправителствени организации /в т.ч. по съвместни проекти, кампании по кастрация, обезпаразитяване, маркиране и пр./ Добавяне на информацията от НПО към общинската база с данни за обработените животни.	Община Варна/НПО/ ОДБХ/ Други организации	Постоянен	Финансиран, съгласно чл. 40 буква "б" от ЗЗЖ	Възможност за обработка на кучета – безстопанствени и домашни в квартали с преобладаващо ромско население, индустриални зони и др. Масово извършването на мероприятия по кастрация на безстопанствени кучета, допринася за по -бързото и сигурно овладяване на популацията на уличните кучета на дадена територия, а бързото им

№	Действия	Изпълнители	Срок	Източници за финансиране	Очакван ефект
1.7	Информационни кампании	Медии/ветеринарни лекари/съсловни организация	Постоянен	Финансиран, съгласно чл. 40 буква "б" от ЗЗЖ	Популяризиране действията по проблематиката, предприемани от страна на местната власт и партньорите ѝ по програмата. Запознаване на населението с полезна информация за нормативните изисквания, информация за зоонози, начини за предотвратяване разпространението на зарази и пр.
1.8	Билбордове/рекламни пана/винили с информация за дейността на приюта и безопасноствените кучета.	Община Варна	Постоянен	Финансиран, съгласно чл. 40 буква "б" от ЗЗЖ	Популяризиране на дейността на общинския приют. Провокиране желанието на гражданите да осиновят бездомно куче.
1.9	Издаване и разпространение на информационни брошури, листовки и други материали.	Община Варна/ ОДБХ/ неправителствени организации	Постоянен	Финансиран, съгласно чл. 40 буква "б" от ЗЗЖ	Запознаване на заинтересованите с биологичните особености и нуждите на кучето, с ползите от извършване на манипулациите

№	Действия	Изпълнители	Срок	Източници за финансиране	Очакван ефект
1.10	Провеждане на обучителни/ образователни кампании, вкл. в училищата	Община Варна, ОДБХ, неправителствени организации	Постоянен	Финансиран, съгласно чл. 40 буква "б" от ЗЗЖ	кастрация, обезпаразитяване и ваксинация на кучето и др. Повишаване интереса на децата към животните и грижата за тях. Запознаване на подрастващите с хуманното отношение към животните и отговорността ни към обществото.
1.11	Преброяване и оценка популацията на безстопанствените кучета на територията на Община Варна, съгласно методиката, посочена в Националната програма.	Община Варна, НПО/ Доброволци/ Домоуправители/	Периодично	Финансиран, съгласно чл. 40 буква "б" от ЗЗЖ	Възможност за точна преценка промяната в популацията на безстопанствените кучета, като критерий за успеваемост на мерките по програмата.
1.12	Провеждане на практики и стажове на студенти по ветеринарна медицина и новоназначени на изпитателен срок към ветеринарни клиники млади ветеринарни специалисти.	ОПБК с. Каменар, ВУЗ, Ветеринарни лекари и амбулатории	При необходимост		Младите специалисти под контрола и указания на ветеринарните лекари от приюта ще упражняват ветеринарни манипулации , предвидени за извършване в приюта – безвъзмездно, в дните за дежурства. Ефектът ще е натрупан опит за младите специалисти и увеличен брой обработени

№	Действия	Изпълнители	Срок	Източници за финансиране	Очакван ефект
					безопасностни животни, в резултат на допълнително положената работа.
2. Регистрация на домашните кучета и контрол върху размножаването им, с цел блокиране на притока от дома към улицата.					
2.1	Изграждане на мрежа от обособени места за свободно разхождане на домашни кучета и тяхното поддържане.	Община Варна	Постоянен /при мотивирана необходимост/	Държавен бюджет; Общински бюджет; дарения от физически и юридически лица; международни програми и проекти	Изпълнение на нормативно изискване към кметовете на общини и кметства да осигурят маркирани и обособени обществени места за разхождане на домашни кучета. Осигуряване на добри условия за свободно разхождане на домашните кучета, без с това да се нарушава спокойствието и комфорта на останалите граждани.
2.2	Поддържане и разширяване функционалността на електронен Регистър за административна регистрация на домашни кучета, с възможност за електронни справки	Община Варна	2021-2022 г.	общински бюджет	Подобряване обслужването на граждани – собственици на домашни кучета при административната регистрация на животните. Повишаване събираемостта от таксата за

№	Действия	Изпълнители	Срок	Източници за финансиране	Очакван ефект
					<p>притежаване на домашно куче. Създаване на база данни за взимане на ефективни управленски решения</p>
2.3	<p>Осигуряване контрол по чл. 174, ал. 4 от ЗВМД, чрез организиране на сигурна (електронна) система за навременно подаване и получаване на информация за ветеринарна регистрация на домашните кучета.</p>	<p>ОДБХ - Варна, Съсловна организация</p>	<p>постоянен</p>		<p>Изпълнение на нормативно изискване към ветеринарните лекари за предоставяне на тази информация. Събраната информация би дала ясна картина за реалния брой домашни кучета, отглеждани на територията на Община Варна.</p>
2.4	<p>Актуализиране на местната нормативна уредба, съгласно действащото законодателство. Създаване и внедряване на Система за проследяване на промените в нормативната уредба.</p>	<p>Общински съвет, Община Варна, ОДБХ - Варна, Организация за защита на животните</p>	<p>при необходимост</p>		<p>Навременно адаптиране на местната нормативна уредба към промените в националното законодателство.</p>
2.5	<p>Предписания и санкции за собственици, които не са декларирали притежавания домашен любимец</p>	<p>Община Варна</p>	<p>постоянен</p>		<p>Повишаване гражданската активност и отговорност при спазване на нормативните</p>

№	Действия	Изпълнители	Срок	Източници за финансиране	Очакван ефект
					изисквания към собствениците на домашни кучета
2.6	Предписания и санкции за нарушения на законите разпоредби от собственици или осиновители на кучета.	Община Варна	постоянен		Повишаване гражданската отговорност при спазване на нормативните изисквания за домашни кучета
2.7	Организиране и провеждане на съвместни проекти и кампании по кастрация, обезпаразитяване, маркиране и пр. на домашни кучета.	ОДБХ - Варна, ветеринарни специалисти, Община Варна, Организация за защита на животните	ежегодно		Стимулиране собствениците на домашни кучета да ограничат раждаемостта на своите животни и създаване на нежелано потомство.
2.8	Информационни кампании	Община Варна, медии, ветеринарни специалисти, Организация за защита на животните	постоянен	Финансиран, съгласно чл. 40 буква "б" от ЗЗЖ	Популяризиране действията по проблематиката, предприемани от страна на местната власт и партньорите ѝ по програмата. Запознаване на населението с полезна информация за нормативните изисквания, информация за болести пренасяни от животните, начини за

№	Действия	Изпълнители	Срок	Източници за финансиране	Очакван ефект
					предотвратяване разпространението на зарази и пр.

Програмата за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Община Варна за периода 2021 – 2025 г. е приета с Решение №..... на ОбС – Варна по Протокол № ..... от ..... Г. и влиза в сила в четиринадесетдневен срок след нейното приемане.

ТОДОР БАЛАБАНОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ОБС ГР. ВАРНА